

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **Rock Oil plus, s. r. o.,** se sídlem Říčanská 1984/5, Praha 10, zastoupeného JUDr. Ladislavem Sádlíkem, advokátem se sídlem Holečkova 31, Praha 5, proti žalovanému: **Celní úřad Praha 1,** se sídlem Washingtonova 11, Praha 11, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 12. 2010, č. j. 3 Af 33/2010 - 10,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Dne 12. 11. 2010 pod č. j. 33158-2/2010-176100-021 vydal Celní úřad Praha 1 dražební vyhlášku ve smyslu ust. § 73 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o správě daní), s přiměřeným použitím ust. § 328b zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen o. s. ř. .) k provedení exekučního příkazu na prodej movitých věcí ze dne 24. 8. 2010 č. j. 15173/2010-176100-021.

Žalobce podal proti shora citované dražební vyhlášce, kterou bylo oznámeno konání dražebního jednání a dražba movitých věcí (pohonné hmoty) námitku, kterou rozhodnutím ze dne 22. 11. 2010, č. j. 33158-7/2010-176100-021, žalovaný zamítl.

Žalobu, jíž žalobce napadl rozhodnutí žalovaného, odmítl Městský soud v Praze nyní kasační stížností napadeným usnesením ze dne 21. 12. 2010; dospěl totiž k závěru, že v důsledku dražební vyhlášky nedochází k zakládání, změně, rušení či závaznému určení práv nebo povinností žalobce, ale pouze se touto vyhláškou sděluje veřejnosti čas, místo a podmínky dražebního jednání. Dražební vyhláška proto není rozhodnutím ve smyslu ust. § 65 s. ř. s., je tedy shodně jako rozhodnutí o námitkách (tj. opravném prostředku) podaných proti ní vyloučena ze soudního přezkumu podle § 70 písm. a) s. ř. s.

V kasační stížnosti proti tomuto usnesení žalobce (dále jen stěžovatel) namítl, že Městský soud v Praze špatně posoudil zejména rozsah resp. vymezení „rozhodnutí", jak je předpokládáno ust. § 65 odst. 1 s. ř. s. Dle stěžovatele lze pod pojem úkon správního orgánu v předcházejícím řízení vztáhnout i vydání dražební vyhlášky, vůči které směřovaly námitky stěžovatele, když o těchto námitkách rozhodl orgán veřejné moci formou rozhodnutí. Ust. § 65 odst. 1 s. ř. s. vyžaduje, aby úkon orgánu veřejné moci založil, měnil, rušil nebo závazně určil stěžovateli práva nebo povinnosti – v dané souvislosti je pak dle stěžovatele nesporné, že dražební vyhláška a na ni navazující rozhodnutí o námitkách, stanoví stěžovateli povinnost strpět prodej jeho majetku v ceně, kterou orgán veřejné moci určil, současně mu teprve takový úkon stanoví, jakému okruhu případných zájemců bude jeho majetek prodán. Současně dle stěžovatele není od věci uvést, že v dané věci se vůbec poprvé stanoví povinnost strpět prodej konkrétního majetku způsobem, který vylučuje platná legislativa – zde pak jak zákon o spotřebních daních, tak i směrnice EU. Je to právě dražební vyhláška a na ni navazující rozhodnutí o námitkách, které určuje, za jakých podmínek a jakému okruhu zájemců bude majetek prodán – tedy pouze dražební vyhláška výhradně určuje podmínky, které mají zásadní a podstatný dopad do ekonomické oblasti stěžovatele. V posuzované věci je dle stěžovatele nesmyslným, ale i nezákonným postupem činnost orgánu veřejné moci, který vydává dražební vyhlášku a tím současně stanoví prodej majetku v ceně odporující realitě nebo omezený okruh dražitelů. Je nesporné, že pouze dotčená dražební vyhláška stanoví nabídkovou cenu ve výši cca 13 Kč za jeden litr BENZINU NATURAL BA 95 – což je nesmysl v situaci, kdy cena na trhu je více než násobek uvedené ceny. Tedy právě a jenom dražební vyhláška stanoví závazně co vše a za jakých konkrétních podmínek je povinen stěžovatel strpět - o takových podmínkách se nerozhodlo v žádném předchozím rozhodnutí. V tomto smyslu je dražební vyhláška jedinečnou a jedinou formou právního úkonu, který má zásadní vliv a dopad do hmotněprávní pozice stěžovatele. Zmíněné ust. § 73 zákona o správě daní konstatuje přiměřené použití občanského soudního řádu. Pak ale nelze pominout, že v daňovém řízení, jehož nedílnou součástí je i část vztahující se k vymáhání daňových nedoplatků, platí zásada vyplývající z ust. § 32 odst. 1 zákona o správě daní, kdy práva a povinnosti lze v daňovém řízení přiznávat pouze rozhodnutím. I v tomto smyslu je nutné dle stěžovatele považovat dražební vyhlášku za rozhodnutí, a to bez ohledu na podmínky, které stanoví občanský soudní řád. Dle stěžovatele se tedy jedná o úkon ve vymáhacím řízení se zcela zásadním zásahem do hmotněprávního postavení stěžovatele a splňuje podmínky vymezené v ust. § 65 s. ř. s.. Pokud městský soud žalobu směřující proti takovému úkonu odmítl, postupoval dle stěžovatele nezákonně.

Stěžovatel z důvodů výše uvedených navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že v dražební vyhlášce byly stanoveny podmínky, za jakých se dražebníci mohou samotné dražby zúčastnit, neboť minerální oleje, které jsou předmětem dražby, se nachází v režimu podmíněného osvobození od daně dle ust. § 19 odst. 1 písm. b) zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů a jsou dopravovány v souladu s ust. § 25 zákona o spotřebních daních. Žalovaný ve vyjádření cituje podmínky pro osoby, které se mohou zúčastnit dražby dle ust. § 20, § 24, § 265 resp. § 329 odst. 1 o. s. ř. . Co se týče stanovené ceny za litr nafty a benzinu, uvádí žalovaný, že cena nebyla zatížena spotřební daní, neboť daňová povinnost z minerálních olejů vznikne vydražiteli až s uvedením předmětu dražby do volného daňového oběhu. Žalovaný závěrem uvádí, že výkon rozhodnutí s ohledem na návrh stěžovatele na předběžné opatření, se rozhodl do skončení soudního řízení odložit.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené usnesení městského soudu v rozsahu stížních námitek vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Žalobu proti rozhodnutí správního orgánu může podle § 65 odst. 1 s. ř. s. podat ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti. Pro žalobní legitimaci tedy není podstatné, zda se daný úkon správního orgánu navenek jeví jako rozhodnutí, tj. akt, který je zachycen na hmotném substrátu a jako rozhodnutí pojmenován, nýbrž zda tento úkon žalobci zakládá, mění, ruší nebo závazně určuje práva či povinnosti.

Vymáhání daňových nedoplatků je (resp. bylo pro předmětné období) upraveno v § 73 zákona o správě daní a poplatků. Daňová exekuce probíhá dle tohoto ustanovení v několika relativně samostatných fázích. Nejdříve je dlužník, který nezaplatí svůj splatný daňový nedoplatek v zákonné lhůtě, vyzván k jeho uhrazení v náhradní lhůtě. Nedojde-li k jeho úhradě i přes výzvu, správce daně pokračuje v exekučním řízení. Ustanovení § 73 odst. 4 a 5 zákona o správě daní a poplatků upravují výslovně, co lze považovat za exekuční titul a jeho náležitosti. Exekuční příkaz se doručuje daňovému dlužníkovi nebo ručiteli i dalším osobám, kterým správce daně exekučním příkazem ukládá nějaké povinnosti. Všechny tyto osoby mohou proti exekučnímu příkazu podat námitky do patnácti dnů od jeho doručení, o námitkách rozhoduje správce daně, který exekuční příkaz vydal, jeho rozhodnutí je přezkoumatelné soudem ve správním soudnictví (shodně viz závěr rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2005, č. j. 2 Afs 81/2004 - 54, dále též nález Ústavního soudu ze dne 22. 1. 1998, sp. zn. III. ÚS 416/97). V této fázi exekučního řízení má tedy exekuční dlužník možnost zpochybnit způsob výkonu rozhodnutí, popř. další určující skutečnosti.

K posouzení možnosti meritorního přezkumu dražební vyhlášky je třeba vyjít v prvé řadě z ust. § 73 odst. 7 zákona o správě daní, v němž se pro výkon daňové exekuce přiměřeně užije o. s. ř. Výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí je upraven v ust. § 323- § 332 o. s. ř., přičemž v ust. § 328b odst. 3 o. s. ř. . oznámí soud dražební rok dražební vyhláškou, kterou doručí povinnému, manželu povinného, oprávněnému a orgánu obce, v jejímž obvodu bude dražba konána a v jejímž obvodu má povinný bydliště. Kromě toho se

dražební vyhláška uveřejní způsobem v místě obvyklým. Dražební vyhláška není soudním rozhodnutím.

Dle odstavce 4 cit. ustanovení soud v dražební vyhlášce uvede a) čas a místo dražby, b) označení dražených věcí, c) zda se věc vydraží samostatně nebo v rámci souboru věcí, d) rozhodnou cenu věci anebo souboru věcí, e) výši nejnižšího podání (§ 329), f) zda se vyžaduje zaplacení jistoty a způsob jejího zaplacení (odstavec 5), g) upozornění, že při rozvrhu podstaty se mohou oprávněný, ti, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a další věřitelé domáhat uspokojení jiných vymahatelných pohledávek nebo pohledávek zajištěných zadržovacím nebo zástavním právem nebo zajišťovacím převodem práva, než pro které byl nařízen výkon rozhodnutí, jestliže je přihlásí nejpozději do zahájení dražby, jestliže v přihlášce uvedou výši pohledávky a jejího příslušenství a prokáží-li je příslušnými listinami, a poučení, že k přihláškám, v nichž výše pohledávky nebo jejího příslušenství nebude uvedena, se nepřihlíží; ustanovení § 335 odst. 2 a § 336f se použijí přiměřeně.

K otázce soudního přezkumu dražební vyhlášky se Nejvyšší správní soud vyslovil již např. v rozsudku ze dne 15. 10. 2008, č. j. 9 Afs 51/2008 - 161, jakož i v rozsudku ze dne 25. 6. 2008, č. j. 1 Afs 86/2008 - 42, v němž soud mimo jiné konstatoval: „*Samotný průběh exekuce pak do žalobcova vlastnického práva (a ostatně ani do žádného jiného základního či veřejného subjektivního práva) nezasahuje: jeho právní postavení se nemění jednotlivými úkony v průběhu exekuce, jakými jsou právě rozhodnutí o určení výsledné ceny nemovitosti podle § 336a o. s. ř. nebo třeba rozhodnutí o nařízení dražebního jednání (dražební vyhláška) podle § 336b o. s. ř.*“ Nejvyšší správní soud ve své konstantní judikatuře nahlíží na dražební vyhlášku jako na „usnesení“ o nařízení dražebního jednání. Jak vyplývá z rozhodovací činnosti zdejšího sodu, je dražební vyhláška považována za procesní rozhodnutí, kterým se upravuje toliko vedení řízení. V důsledku dražební vyhlášky nedochází k zakládání, změně, rušení či závaznému určení práv nebo povinností. Příslušný orgán, který toto rozhodnutí vydává, pouze konstatuje a shrnuje skutečnosti, které jsou buď informativní, tj. sděluje se veřejnosti čas, místo a podmínky dražebního jednání nebo byly závazně stanoveny v předchozích fázích daňové exekuce (to se týká i stanovení ceny), zejména pak exekučním příkazem.

K námitce stěžovatele stran vyvolávací ceny je třeba uvést, že tato cena není cenou definitivní; jde pouze o údaj, na jehož základě se stanoví nejnižší podání, které mohou dražitelé po zahájení dražebního jednání učinit. To, za jakou cenu bude nakonec věc vydražena, není předurčeno rozhodnutím správce daně, ale je jen na dražitelích, kolik ve svých podáních za věc nabídnou. Stěžovatel nemůže dojít žádné újmy na svém vlastnickém právu tím, že správce daně určil cenu věcí (a z ní odvozené nejnižší podání) v částce nižší, než na jakou si věci stěžovatel cení. Pokud totiž i dražebníci budou sdílet stěžovatelův náhled na hodnotu dražených věcí, budou i jejich podání tomu odpovídat. V daném případě také nelze odhlédnout od skutečnosti, že se jedná o soubor movitých věcí v režimu podmíněného osvobození od daně (ust. § 3 písm. e) zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, a to minerální oleje – motorové benziny uvedené pod kódem nomenklatury 27101145 s obchodním označením BENZIN NATURAL 95 a minerální oleje – střední oleje a těžké plynové oleje uvedené pod kódem nomenklatury 27101941 s obchodním označením MOTOROVÁ NAFTA. Je třeba brát v potaz, že cena nebyla zatížena

spotřební daní, neboť daňová povinnost z minerálních olejů vznikne vydražiteli až s uvedením předmětu dražby do volného oběhu.

Není proto zřejmé, v čem stěžovatel spatřuje zásah veřejné moci do jeho vlastnického práva. Správce daně svým rozhodnutím o určení vyvolávací ceny souboru movitých věcí do stěžovatelova vlastnického práva nijak nezasáhl v tom smyslu, že by ho založil, zrušil, změnil jeho obsah nebo tento obsah závazně určil, jak to žádá § 65 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatelovo vlastnické právo bylo dotčeno např. exekučním příkazem, který uložil stěžovateli povinnost strpět prodej souboru movitých věcí k uspokojení pohledávky správce daně.

Stěžovatel má poté možnost obrany proti nesprávně vedené dražbě, může tedy uplatnit námitky stran např. nesprávně určené ceny, omezení okruhu dražitelů, a to použitím opravných prostředků proti rozhodnutí o udělení příklepu. Není přitom sporu, že rozhodnutí o příklepu (§ 336j o. s. ř.) je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., neboť jím se již závazně stanoví cena věci, resp. částka, kterou bude vydražitel povinen uhradit správci daně, která bude použita k uspokojení jednotlivých pohledávek v rozhodnutí o rozvrhu rozdělované podstaty (§ 337 a násl. o. s. ř.) a na jejíž výši závisí, zda bude povinnému vyplacen zbytek rozdělované podstaty (§ 337c odst. 6 o. s. ř.), případně jakou částku bude tento zbytek představovat. Z pohledu stěžovatele je samozřejmě výše ceny, za kterou je věc vydražena, důležitá i z hlediska uhrazení dluhu, co do jeho výše, u správce daně.

Stěžovatel však nemá pravdu, poukazuje-li na to, že určení příliš nízké ceny souboru movitých věcí v dražební vyhlášce má zásadní dopad do jeho hmotněprávní pozice. Vyvolávací cena určená v rozhodnutí žádné takové účinky nemá a mít nemůže. To, za jakou částku bude soubor movitých věcí vydražen (a kolik se tedy stěžovateli dostane poté, co bude uspokojena pohledávka správce daně), určí až poptávka ze strany dražebníků. S tím zcela jistě souvisí i okruh dražebníků.

Co se týče okruhu vydražitelů, nelze odhlédnout od skutečnosti, že v daném případě se jednalo o stanovení podmínek, za jakých se mohou dražebníci samotné dražby zúčastnit, které vyplývají přímo ze zákona o spotřebních daních, a to s ohledem na specifičnost předmětu dražby. Minerální oleje, které jsou předmětem dražby, se totiž nachází v režimu podmíněného osvobození od daně dle ust. § 19 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebních daních a jsou dopravovány v souladu s ust. § 25 zákona o spotřebních daních. Dražit tedy mohou pouze osoby, kterým bylo uděleno povolení provozovat daňový sklad dle ust. § 20 o spotřebních daních, kdy podmínkou převodu dražené věci je její umístění do daňového skladu vydražitele v režimu § 24 zákona o spotřebních daních. Nicméně, jak bylo již uvedeno výše, má-li stěžovatel za to, že správce daně stanovil např. účelově podmínky dražby tak, že a priori vyloučil určitý okruh potenciálních dražitelů, resp. byly nastaveny tak, aby mohl dražit pouze jeden předem určený dražitel, má možnost obrany proti rozhodnutí o příklepu.

Lze tedy uzavřít, že dražební vyhláška je určitým typem procesního rozhodnutí, kterým se upravuje toliko vedení řízení, je fakticky procesním nástrojem k uskutečnění exekuce prodejem věcí, jehož završením je rozhodnutí o příklepu. V důsledku dražební

vyhlášky, resp. navazujícího rozhodnutí (v tomto případě rozhodnutí o námitce) nedochází k založení, změně, zrušení či závaznému určení práv nebo povinností stěžovatele. Městský soud v Praze tedy postupoval zcela v souladu s ust. § 46 odst. 1 písm. d) a ust. § 70 písm. a) s. ř. s., pokud žalobu proti napadenému rozhodnutí jako nepřípustnou odmítl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 31. října 2011

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu